

ואיתא בתוספתא הובא בתוס' ס' מרובה דפרים ושעירים הנשרפים אינם מטהרים טומאת אוכלים, ובירושלמי ס' הנושא ה"ג מה הו"ל דשאל בהן ופי' הק"ע אף שהגוסים שנקברו בארץ ונשרפו לא מססיק בזה שלא יחיו בתחית המתים ומשני כיון שנשרפו אין נעשה בהם ברשותם מידת הדין יקבלו עונש. עי' ירושלמי כלאים פ"ט ה"ז ופ"י, וכעת י"ל ג"כ הושענא למען קדושים משה מליון אנשים אחבי שעלו למוקד.

והבית יצחק הנ"ל כתב כיון דאין שלדן קיים ל"ש טומאה מקבורה להרמב"ם פ"ג מה"ט ה"ט ושריפת העצמות ג"כ זלוולו של הקב"ה כמ"ש כי קללת ה' תלוי כמ"ש רש"י בפ' דברים כ"א וגם כשורף דבר שבקדושה, כי יש בעצמות קדושה כנ"ל, ע"כ לפימ"ש שאפר הקדושים מחויב קבורה וגם לפי כמה פוסקים הנ"ל מטמא במגע כנ"ל, ובפרט אם נראה שיש עוד בשר או עצמות קטנות כשצורה והם בודאי יעמדו בתח"מ, וד' יתברך ינקוט נקמת דם עבדיו השפוך בבי"א.

שמואל מאיר הכהן האללענדער

רב מצרנוביץ ואב"ד דק"ק אמסאנא ודארבאני.

כעת בתל-אביב

רש"י בברכות ח' ע"ב גבי דין גרמא דעצם פחות מכשעורה לא מטמא, ובוה י"ל מה שאמרו בגמ' תענית שהיו מניחים עצם על הארון כדי לעורר דין על אוה"ע ורחמים על ישראל, זה ה"י אפר של אנשים שנהרגו על קידוש השם מהאוה"ע, ובירושלמי כתובות פ"א ה"א ר"י בעי ואמר שרפנו היינו עשו עלי שריפה פירוש הפ"מ ולשרוף הבגדים, וי"ל זה האפר מקלה וגם מה שצוה יצחק שישרפו אותו היינו הבגדים שלו. או י"ל שזה מתאנשים ששרפו עצמם כדי שתהי' להם תשובה על עונותיהם כמ"ש בר"ז שהי' ברצונו לשרוף עצמו וכמ"ש ברחב"א בקדושין פ"א ע"ב דהיא שגרא תנורא בביתא סליק וייתב בגבה פירש"י להמית עצמו לכפרת עוונות בתשובה, ועי' מש"ל בשו"ת שאגת ארי' ח"ד סי' י"ז שצריך לשרוף הארונות שפינו מהם המתים ולקבור עפרם בקרקע.

והנה התמארת ישראל בפ"ב דאהלות הקשה וכי נשרפו מאי הוה מ"ש מנעשה רקב לו יהא שהרקב הוא מן המתים ולכן הוא מטמא במיתה לכתחילה ואח"כ א"א ליטהר אבל בנשרפו ולא נהרגו קודם ע"כ לרבנן הו"ל כקבורה חדשה ותטהר, וי"ל על דברי הרמב"ם הנ"ל מ"ש במ"ג מטו"ם הנ"ל במת שנשרף ונתבלבלה צורתו טהור היינו שמת ע"י שריפה.

„מצוות מילה ע"י פסולים“

מנין למילה בעכו"ם שהיא פסולה שנאמר ואתה את בריתי תשמור, וברש"י ד"ה ימול עכו"ם: „שאין מילתו לשם עכו"ם שהרי אין דרכם למול את בניהם“ ובגמרא דף כ"ז ע"א: וסבר ר"י כותי שפיר דמיז והתניא כותי לא ימול ישראל מסני שמל להר גרוזים דברי ר' יהודה, אמר לו ר' יוסי וכי היכן מצינו מילה מן התורה לשמה? אלא מל והולך עד שתצא גפשו. — ומסיק בגמרי' מ"ט דר' יהודה דפסיל

עבודה זרה כ"ו ע"ב: ישראל מל את העכו"ם לשם גר... ועכו"ם לא ימול ישראל מפני שחשודין על שפיכות דמים דברי ר"מ, וחכ"א עכו"ם מל את ישראל בזמן שאחריים עומדין על גבו... ואמרינן בגמ' דעיר שאין בה רופא ישראל ויש בה רופא כותי ורופא עכו"ם לר"ם ימול עכו"ם ואל ימול כותי ולר' יהודה ימול כותי ואל ימול עכו"ם, ומקשה הגמרי': וסבר ר"י עכו"ם שפיר דמי והתניא ר"י אומר